

تحلیل روز

مصر، پول و منزلت خارجی!

صابر گل عنبری - بازبانی ساده، وزنه و جایگاه کشور ها در سپهر منطقه و بین الملل تا حدودی آینه مناسبات میان انسان ها و افراد در جوامع مختلف است. تقریباً از اول خلقت تا به امروز همواره ثروت و پول منزلت آفرین بوده و در ترسیم جایگاه و موقعیت افراد نقش تاثیر گذاری داشته است؛ اما این نقش در دنیای امروز که ثروت و پول حرف نخست را می‌زند مهم‌تر از گذشته و چه بسا تعیین کننده است؛ همه در پیرامون خود می‌بینیم که چه ارتباط تنگاتنگی میان ثروت و منزلت اجتماعی وجود دارد و افراد ای‌پول را هر چند هم صاحب فضایل اخلاقی و الایی باشند، کسی تحویل نمی‌گیرد. این واقعیت تلخ همواره بوده و خواهد بود و تلخ‌تر هم شده است.

در مناسبات خارجی میان کشور ها نیز دقیقاً وضع همین است، کشوری بیشتر تحویل گرفته می‌شود و جایگاه و منزلت منطقه‌ای و جهانی دارد که ثروتمند باشد؛ تازه اگر در مناسبات درون انسانی جوامع هنوز برخی ارزش‌ها چون اخلاق تا حدودی نقش خود را در تعیین جایگاه اجتماعی حفظ کرده‌اند، اما در مناسبات بین‌المللی این گونه نیست و امروز مهم‌ترین مولفه قدرت‌نوبن، اقتصاد پیشرفته و توسعه‌یافته است که مولفه‌های سنتی دیگری چون توان نظامی، و وسعت سرزمینی و جمعیت زیاد بدون وجود یک اقتصاد قوی و کشور ثروتمند کار کرد تاریخی لازم و مطلوب خود را ندارند. امروز به حال و وضع کنونی کشور ها نگاه می‌شود نه گذشته باستانی و درخشان آن‌ها. این پیشینه تنها در صورتی ’فضیلت‘ شمرده می‌شود که واقعیت امروزی هم‌آینه آن باشد. در دنیای امروز به طول عمر کشور ها نگاه نمی‌کنند؛ این گزاره که کشوری که هزاران سال عمر و تمدن دارد، و لو فاقد قدرت اقتصادی باشد، منزلت بیشتری دارد؛ یا اگر کشوری چند دهه قبل تشکیل شده، پس بی منزلت است، اعتباری ندارد. امروز به جیب کشور ها نگاه می‌شود؛ به تولید ناخالص داخلی (GDP) آن‌ها؛ سرانه درآمدشان. اعتبار گذرنامه‌ها امروز بیشتر از نسیه تاریخ، باستان و تمدن قابل نقد است. این واقعیت در همین حوزه جغرافیایی پیرامونی در خاورمیانه کاملاً مشهود است. کسی نیست که شکوه باستان و تاریخ مصر، عراق و شامات و... را ننشیده باشد، اما مردمان این کشور ها امروز در اقتصاد و ثروت و ثروت همین نشین‌های خلیج فارس هستند که چند دهه از تاسیس و استقلال‌شان نمی‌گذرد، قبایلی که اکثراً در جنگ بودند؛ اما امروز در شمار ثروتمندترین کشور های جهان قرار گرفته و در برخی شاخص‌های اقتصادی‌شان به‌شانه اقتصاد‌های پیشرفته حرکت می‌کنند و مطمحن نظر قدرت‌های منطقه‌ای و جهانی هستند و شرق و غرب به طمع ثروت‌شان به سوی آنان دست مودت دراز می‌کنند و لو علیه مناسبات خود یا دیگر کشور ها برای خوشایندشان موضع می‌گیرند، مثل چین و روسیه و رفتار آن‌ها در قضیه جزایر سه‌گانه.

همین مصر با آن عظمت باستانی‌اش اقتصادی بحرانی دارد که با کمک‌های اقتصاد‌های عربی خلیج فارس سرپاست. کل حجم تجارت خارجی مصر با آن همه منابع انسانی و طبیعی فراوان و بالقوه اما فعلیت نیافته در سال گذشته میلادی ۱۲۵ میلیارد دلار بوده است و ۱۶۰ میلیارد هم بدی‌خارجی دارد که اخیراً با تریق پول امارات به پروژه راس الخیمه حدود ۴ میلیارد آن کاهش یافته؛ اما تجارت خارجی امارات که از لحاظ وسعت، جمعیت و منابع با مصر قابل مقایسه نیست، از یک تریلیون دلار فراتر رفته است. سخنی به گزاف نیست اگر گفته شود که نفوذ اقتصادی امارات در مصر امروز با نفوذ اقتصادی ارتش این کشور برابری می‌کند. همین وضعیت در سایه اقتصاد بحران‌زده، جبهه سست داخلی، حکمرانی ناکارآمد و نیاز مستمر به کمک خارجی، آورده سیاسی قابل توجهی برای امارات و عربستان داشته و به نوعی سیاست خارجی مصر را که ۱۵ امین ارتش جهان را دارد، در راستای هموطنانی با سیاست‌های دو کشور به خصوص امارات قرار داده است. در نتیجه مصر به چنان وضعیتی می‌رسد که در دو ماه اخیر وقتی اسرائیل امتداد مصر و غزه و گذرگاه رفح تنها کانال ارتباطی آن با این منطقه را اشغال می‌کند و حتی چند نظامی مصری نیز کشته می‌شود، اما در حد فرآوندن دسیس‌های اسرائیل هم اعتراضی صورت نمی‌گیرد. این در حالی است که مصر چرخ اخضری بود که خاک دیگر ممالک عرب را خضرا می‌کرد و علم و اندیشه از این کشور، به دنیای عرب سربریز می‌شد و به‌پوده نگفته‌اند که: ’مصر کتاب می‌نویسد و بیروت چاپ می‌کند و بغداد می‌خواند‘. اما امروز مصریان اعم از کارگرو نخبر در جست‌وجوی نانی و زندگی بهتر به حاشیه خلیج فارس و شرق و غرب کوچ می‌کنند و حسرت توسعه اقتصادی آن‌ها را می‌خورند. نگاهی گذرا به تاریخ سده اخیر مصر نشان می‌دهد امروز روزگار تلخ مردمان دوست‌داشتنی این سرزمین محصول سیاست‌ورزی فرصت‌سوزانه و اشتباهات تاریخی پدران آن‌ها در دهه‌های گذشته است.

بیگانه‌هراسی یانگرانی از آشتی

مناطق مرزی سوریه با ترکیه طی روزهای گذشته عرصه درگیری‌هایی بوده که دست کم ۳۰ کشته‌وزخمی به‌همراه داشته‌است. برخی معتقدند این تنش‌ها می‌تواند واکنش گروه‌های مسلح نسبت به مصالحه قریب الوقوع میان آنکارا و دمشق باشد

بغداد پایتخت عراق به زودی شاهد نشست مقامات سوریه و ترکیه به عنوان نخستین گام گفت‌وگوهای طولانی خواهد بود که می‌تواند توافق‌های سیاسی و میدانی را در پی داشته‌باشد. این در حالی است که درگیری معترضان سوری بانبروهای مرزبانی ترکیه در گذرگاه باب‌الهیو

طوفان درواشنگتن

بیانیه مشترک ۱۲ مقام مستعفی دولت آمریکا: سیاست دولت در غزه شکست و تهدیدی برای امنیت ملی کشور است

سیاست خارجی آمریکا در حال سپری کردن سخت‌ترین روزهای تاریخ دیپلماسی ایالات متحده است و طوفان الاقصی، دولت بایدن را در گرداب خود فرو برده است. بحران غزه و جنایات جنون‌آمیز ارتش رژیم صهیونیستی در نسل‌کشی سیستماتیک فلسطینی‌ها، به طور کلی منابع قدرت و سیاست خارجی دولت بایدن را تحلیل برده است. حالاً ۱۲۷۱ مقام دولت آمریکا که در اعتراض به جنگ علیه غزه استعفا کرده‌اند، در بیانیه‌ای تاکید کردند: ’سیاست «جو بایدن»، رئیس جمهور آمریکا در قبال حمایت‌های آمریکا از اسرائیل و ارسال سلاح به و گرسنگی کشاندن مردم غزه است. مقامات مستعفی آمریکایی گفتند که سیاست‌های اشتباه و تاخیردانه در مورد غزه، تهدیدی برای آمریکا است و جان نظامیان و دیپلمات‌های این کشور را به خطر می‌اندازد. در ادامه این بیانیه تاکید شده است که سیاست دولت بایدن در قبال غزه، موجب تضعیف جایگاه و اعتبار ایالات متحده در برابر جهانیان می‌شود. آن‌ها در پایان بار دیگر تاکید کردند که سیاست کنونی ما در غزه، به فلسطینی‌ها، اسرائیلی‌ها و امنیت ملی آمریکا آسیب وارد خواهد کرد. بیانیه مقامات

طالبان در دوحه به دنبال چیست؟

هدف از حضور طالبان در این دوره از نشست‌های دوحه مشروعبیت طلبی در جهان و ایجاد ارتباط با کشورهای مختلف است. طالبان به نوعی برای مشروعبیت یافتن خود تلاش می‌کند

سومین دور نشست دوحه با شرکت نمایندگان کشورها و حکومت طالبان در دوحه قطر آغاز شده است. نمایندگان ۲۵ کشور و ۵ سازمان بین‌المللی پشت درهای بسته و بدون قصد اقتصادی و مبارزه با مواد مخدر را بررسی می‌کنند. برخلاف نشست‌های قبلی در این نشست ذبیح...، مجاهد در راس هیئتی شش نفری از مقام‌های حکومت طالبان در این نشست شرکت کرده است. حسن کاظمی قمی، نماینده ویژه جمهوری اسلامی ایران در مسائل افغانستان نیز در این نشست حضور دارد. این دیپلمات کشورمان پیش از سفر به دوحه در ایکس نوشت: ’هدف ماتبیبن مواضع، انتقال نگرانی‌های تهران در باره افغانستان و توضیح سیاست‌های انسان‌دوستانه ج.ا. ایران در زمینه اتباع حاضر در کشور به مقامات سازمان ملل و کشورهای شرکت‌کننده در نشست می‌باشد. ‘سازمان ملل و نمایندگان کشورها

حمله کردند. منابع نزدیک به معارضان سوریه مدعی هستند که پرچم ترکیه در گذرگاه باب‌الهیو پایین کشیده شد و ترکیه این گذرگاه را که مهم‌ترین گذرگاه ورود کمک‌های بشردوستانه به شمال سوریه است را تا اطلاع ثانوی بسته است. بر اساس این گزارش‌ها، اعتراضات رخ داده در گذرگاه باب‌الهیو در واکنش به خشونت روزهای اخیر علیه آواره‌های سوری در استان قیصری ترکیه بود که منجر به تخریب دارایی‌های سوری‌ها شد. دولت ترکیه ۶۷ نفر را در ارتباط با این حملات علیه مهاجران دستگیر و حملات مذکور را محکوم کرد. همچنین این اعتراضات به منطقه ادلب هم که در کنترل گروه تحریر الشام تحت رهبری محمد الجولانی است، سرایت کرد و خیابان‌های این شهر مرزی در شمال سوریه شاهد تظاهرات ضدترکی بود. این درحالی است که گروه تحریر الشام سال‌هاست متحد ترکیه است و با حمایت این کشور استان ادلب را به محل اسکان تروریست‌های تکفیری تبدیل کرده‌است. علاوه بر جنبه اختلافات قومی میان ترک‌ها و اعراب در شمال سوریه و جنوب ترکیه که دارای ریشه تاریخی است و طی سال‌های اخیر با ورود ۴٫۵ میلیون آواره به ترکیه تشدید شده، می‌توان از منظر دیگری هم به نآرامی‌های اخیر در ادلب و گذرگاه باب‌الهیو نگریست. طی ماه‌های اخیر مذاکرات برای احیای روابط سوریه و ترکیه بعد از ۱۲ سال با میانجیگری روسیه به‌طور جدی‌تری

اسرائیل به توقف جنگ غزه استفاده نمی‌کنند. پیش‌تر صد کارمند وزارت خارجه آمریکا در یادداشتی رهبری جمهور این کشور را به انتشار اطلاعات گمراه‌کننده در جنگ غزه متهم کرده و اظهار کرده بودند که رژیم صهیونیستی در غزه مرتکب جنایت جنگی شده است. همچنین بیش از ۱۳۰ تن از کارکنان وزارت امنیت داخلی آمریکا در نامه‌ای از دولت این کشور خواسته بودند که برای آتش‌بس فوری در غزه اقدام کند. بیش از ۷۰۰ تن از کارکنان بالغ بر ۳۰ آژانس و وزارتخانه آمریکا هم در نوامبر ۲۰۲۳ در نامه‌ای به جو بایدن رئیس جمهور این کشور از وی درخواست کرده بودند تا از آتش‌بس در غزه حمایت کند. همچنین یک کارگروه مستقل، متشکل از مقامات سابق وزارت امور خارجه آمریکا و کارشناسان حقوق بین‌الملل در اواسط آوریل ۲۰۲۴ اعلام کردند که مردم غزه توسط مهمات آمریکایی به شهادت رسیده‌اند. به گفته این کارگروه نزدیک به ۳۵ هزار فلسطینی از جمله ۱۴ هزار کودک جان خود را از دست داده‌اند و خاطر نشان کردند: ’بیشتر آن‌ها توسط مهمات آمریکایی کشته

نامه تعامل آمریکا با طالبان بود که البته در توافق نامه نیامده بود اما بعد از این توافق همکاری‌هایی داشتند و به بخش پیوست محرمانه می‌گردد که در آن زمان مطرح شد. دوشنست تاکنون بر گزارش‌شده در تمامی این نشست‌ها سازمان ملل و باژوی سیاسی آمریکا در موضوع افغانستان است و مهم‌ترین هدفشان ترغیب طالبان به همکاری با سازمان ملل در موضوعاتی مانند تشکیل حکومت فراگیر، صلح و حق تحصیل زنان است. باقری افزایش تعامل با طالبان را مهم‌ترین محور نشست این دوره برشمرد اما دمه‌داد: در نشست سوم تلاش شده تا تعاملات میان طالبان و آمریکا سازمان ملل افزایش پیدا کند. طالبان از یک سوم مخالف تعیین نمایندند ویژه سازمان ملل در امور افغانستان است و از سوی دیگر خواستار آزادسازی دارایی‌های افغانستان است. نماینده سازمان ملل و آمریکا با کمی ترشش و پذیرش پیش‌شرط‌های آن‌ها همچون شرکت نکردن زنان مخالف طالبان در این نشست و مطرح نکردن ’نماینده ویژه گروه تماس‘ توانستند طالبان را برای شرکت در این دور از نشست‌های دوحه راضی کنند. از اهداف آمریکا در این نشست این بود که طالبان را اقناع کند تا نماینده ویژه را بپذیرند که موفق نشدند. دوم پرنگ کردن نقش سازمان ملل در مسئله افغانستان بود که این جریان توسط آمریکابهری می‌شود. آمریکایی‌ها تاش می‌کنند از ظرفیت سازمان ملل برای توجیه اقدامات خود در مسئله افغانستان استفاده کنند. این کارشناس مسائل افغانستان ادامه داد: موضوع بعدی دلیل ادامه و تاکید بر برگزاری نشست‌های دوحه موضوع رقابت با طرح منطقه‌ای است که ایران ابتکار آن را به‌دست دارد البته روسیه و چین هم در این موضوع با ایران همکاری می‌کنند. موضوعش گروه تماس منطقه‌ای است که اولین نشست آن چندماه پیش در کابل برگزار شد. دومین آن در خرداد امسال در تهران برگزار شد. این تحلیلگر مسائل افغانستان

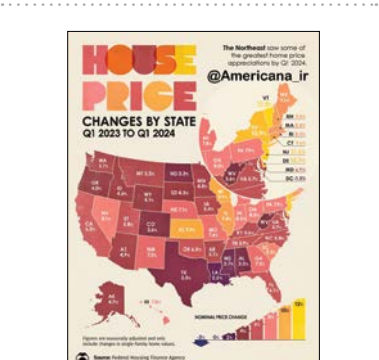
بین الملل

آغاز شده است. پیش از این رویترز در سپتامبر ۲۰۲۰ خبر داده بود که هاگان فیدان، رئیس وقت میت ۴ دور مذاکره باعلی ملوک، رئیس استخبارات سوریه برگزار کرده است. دور جدید مذاکرات در پایگاه‌های الحمیمیم لاذقیه که در اختیار ارتش روسیه است، برگزار شده و چند روز بعد از انتشار خبر این مذاکرات، رجب طیب اردوغان، رئیس جمهور ترکیه در مصاحبه‌ای از آمادگی برای دیدار با بشار اسد، رئیس جمهور سوریه در آینده نزدیک خبر داد. این اظهارات منجر شده که بسیاری از منابع نسبت به مصالحه قریب الوقوع میان ترکیه و سوریه سخن بگویند. در همین زمینه روزنامه الشرق الاوسط مدعی شد که قرار است اولین دور از مذاکرات ترکیه و سوریه در بغداد برگزار شود. بر اساس این گزارش، ترکیه خواستار مذاکره دوجانبه (بدون حضور روسیه و عراق) شده و درخواست داده این مذاکرات فاقد پوشش رسانه‌ای باشد. آشتی احتمالی ترکیه و سوریه منجر به نگرانی جدی گروه‌های معارض سوری شده که از ابتدای بحران در این کشور در سایه حمایت آنکارا فعالیت‌شان را آغاز کرده بودند و این اقدام را آغازی بر پایان خود می‌دانند. از این رو به بهانه حملات نژادپرستانه در استان قیصری منافع ترکیه را در مهم‌ترین گذرگاه مرزی با سوریه هدف قرار دادند، تا این پیام را منتقل کنند که آنکارا نمی‌تواند بدون در نظر گرفتن مصالح آن‌ها وارد مصالحه با دمشق شود.

۳

پیشخوان بین الملل

ایالت‌هایی که بیشترین رشد قیمت مسکن را دارند/ نشریه ویژوال کاپیتالیست در گزارشی رشد قیمت مسکن در بازه چهار ماه اول ۲۰۲۳ تا چهار ماه اول ۲۰۲۴ در تمام ایالت‌های آمریکا را بررسی کرد. بر اساس این گزارش به‌طور میانگین، قیمت خانه در سراسر ایالات متحده بار شد ۶٫۶ درصد مواجهه بوده که در برخی از ایالت‌ها همچون ایالت ورمونت افزایش قیمت تا بیش از دو برابر سطح ملی یعنی ۱۳ درصد می‌رسد.

نمای روز

ورود ولادیمیر پوتین رئیس‌فدراسیون روسیه به فرودگاه شهر آستانه قزاقستان برای شرکت در اجلاس سران شانگهای/ تاس

قاب بین الملل

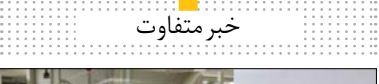
اعتراضات ضد دولتی علیه افزایش مالیات‌ها در شهر نایروبی کنیا/ خبرگزاری فرانسه و رویترز

چهاره روز

زن فلسطینی در حال پخت نان در نوار غزه/ APA

خبر متفاوت

رئیس بانک مرکزی ژاپن در مراسم رونمایی از اسکناس‌های جدید این کشور/ کیودو

بارسانه‌ها

آسوشیتدپرس گزارش داد اوکراین به سبب کمبود شدید سرباز برای جنگ با روسیه متوسل به هزاران زندانی جنایتکار برای استفاده از آن‌ها در جنگ شده است. «اولنا ویسوتسکا»، معاون وزیر دادگستری اوکراین به خبرگزاری آسوشیتدپرس اعلام کرد بیش از ۳۰۰۰ زندانی در این کشور بر مبنای لایحه جنجالی بسیج سرباز برای جنگ که ماه گذشته میلادی توسط پارلمان تصویب شد، از آذی مشروط دریافت کرده و به واحدهای ارتش پیوسته‌اند. طبق برآورد وزارت دادگستری اوکراین، حدود ۲۷ هزار زندانی واجد شرایط به‌نامه جدید این کشور برای استفاده از مجرمان به منظور رفع کمبود سرباز در میدان جنگ هستند. به نوشته آسوشیتدپرس، اگرچه اوکراین جزئیاتی از آمارهای نیروهای استقرار کرده و به‌تعمصب برای استفاده از آنان است و فرماندهان ارتش این کشور در خط مقدم علنی هشدار داده‌اند با کمبود جدی نیرو همزمان با ادامه روند تقویت قوای نظامی روسیه و پیشروی‌های آن‌ها به سمت غرب، دست به گریبان هستند. در مدت بیش از ۲٫۵ ساله که از جنگ اوکراین می‌گذرد، این نخستین بار است که مقام‌های این کشور برای جذب سرباز متوسل به زندانی‌ها و جنایتکارهای می‌شوند.